

Tvrze v okolí Nového Hradu

Augustín Sedláček

Opočen

Není sice nikde zmínka, že bývala tvrz v Opočně, ale protože Opočen býval panským sídlem nechudého rodu, lze tak předpokládati. Starší držitelé a patronové kostela zdejšího byli l. 1358 *Hrzek* a *Jan*, ale již l. 1392 vyskytuje se jako patron *Purkart z Kolovrat*, předek Bezdrůžických a Novohradských. Z rodu dřevních držitelů pocházel Jaroslav 1396-1410, jenž seděl v Lipně. Část vsi patřila ještě l. 1441 Závíši z Jimlína; sice zůstal Opočen v držení Bezdrůžických, jak již v dějinách Nového hradu vypravováno. Po r. 1473 přestal býti Opočen panským sídlem.

Jimlín

V Jimlíně bývala tvrz na místě selských živností č. 1 a 38 a zbyly z ní části zdí a příkopů. Po vsi nazývali se 1267 *Chotibor* a 1295 *Slavibor* a *Předota*. V staré písni velebí se *Závíše z Jimlína*, který l. 1346 u Kreščáku bojoval. L. 1386 psal se odtud *Diviš*, v l. 1386-1388 *Slach* (+1399), kteří části vsi drželi. Po nich následoval v l. 1392 - 1400 *Mareš*, který se psal někdy z Jimlína, někdy z Hrádku, někdy z Lipna a oboje zboží držel. Od léta 1398 připomínají se *Mikeš* a *Jan Skubele* bratří z *Jimlína*, z nichž tento prodal klášteru Lounskému jistý plat, který převedl l. 1404 na Jimlín. Příbuzným jeho byl l. 1406 *Vácslav Hříč*, který tehda s Bavyry válčil. L. 1410 připomíná se také *Diviš z Jimlína*, snad týž, co svrchupsaný Skubele, přestěhoval se před r. 1418 na Zbrašín a *Jan Skubele* mladší, tuším syn jeho, koupil l. 1454 Hořany. L. 1415 odumřel statek po Závíši Hříči a Jankovi bratřích, jež král Vácslav daroval *Alšovi z Pozdně*, Janovi Skubelovi a sírotkům po *Alšovi z Jimlína*, avšak l. 1416 vyprosili si jej také bratří z Kolovrat. V následujících dobách, a to od r. 1420 připomíná se často *Závíše z Jimlína*, jenž držel se stranou katolickou a dostal zápisem ves Hřivčice. L. 1441 seděl v O očně a připomíná se ještě l. 1443. V Jimlíně snad již nic neměl. Všichni předešlí byli erbu, kterému se říkalo hříč. Sotva asi byl téhož rodu *Rudolf z Jimlína*, vrstevník Závíšův, jehož manželka Katruše měla věno své zapsané na tvrzi Jimlíně. Právo to dostalo se pak Štastnému z Tuchořic a ten ho postoupil l. 1447 *Zikmundovi z Jimlína*. Již l. 1465 byl Jimlín v držení pana Alberta z Kolovrat a z Bezdrůžic a l. 1473 připojen k Novému hradu. O tvrzi se již v pamětech 16. stol. mlčí.

Hřivice

Tvrz ve vsi Hřivicích již dávno zanikla. L. 1316 tu bylo několik zemanských statků. Připomínají se *Petr*, *Přibík* a *Oldřich* a l. 1318 *Jan* odjinud z *Holedče* řečený. L. 1362, když podáván sem nový farář, patřil jeden statek pp. z Kolovrat, druhý pp. z Vlašimě a třetí a čtvrtý drželi *Slach* a *Chotibor* erbu hříč. Později seděl tu buď týž anebo jiný *Slach* a podával kněze l. 1397 s Oldřichem a 1407 s Vácslavem. Část vsi patřila l. 1391 k Hořanům a l. 1403 k Jimlinu. Ke konci tohoto století již se oddělovaly dvě větve Hříčů. Vedle *Slacha*, předka *Slachův*

ze *Hřivic*, připomíná se l. 1398 :*Jan*, předek *Kozelkův ze Hřivic*. Slach připomíná se často na počátku 15. st. V l. 1406 a 1407 učinil s *Václavem Skršínem* porovnání o podací kostelní ve Hřivicích. L. 1409 daroval plat k oltáři sv. Andělů v kostele Pražském. L. 1432 byl již mrtev. Sestra jeho Drahoslava měla po něm plat v Zeměchách, který zapsala (1432) *Litoltovi*, synovci svému, tedy bezpochyby Slachovu synu. Jak s tímto příbuzen byl *Vaněk*, jenž seděl v l. 1437 -1448 v Neprobylčích, není známo. Do neznámé doby patří :Jan Hříč ze Hřivic, jenž dal hamfešt Jankovi Varmuškovu na patery hony rolí u Hřivic. L. 1474 připomíná se Slach ze Hřivic a na druhém statku, jak se zdá, seděl l. 1488 Mikuláš Slatinský z Hořan. Potomky Slachovými byli *bratři íVáclav a Jan*, z nichž tento tvrz, dvůr a část vsi sám držel. Týž prodal nedlouho po r. 1535 tvrz Hřivice *Kateřině z Chramec* a svou část vsi *Albrechtovi Močidlanskému z Močidlan*, avšak tento nedlouho po tom získal také tvrz od Kateřiny. Albrecht zapsal Hřivice manželce své Kateřině z Hertemberka, ale tak, aby po ní přišly na *Jana a Haška* bratří z *Močidlan*, strýce, a *Adama Sataněře z Drahovic*, vnuka. V l. 1552-1554 přeli se o týž statek Jan s Cyrilem Sataněřem."³) Později patřila jedna část k Selmicum a ta připojena k Postojoprtům (1651). Tvrz s druhou částí dostala se od Kateřiny Horové z Močidlan :*Jiříkovi mladšímu Horovi z Ocelovic* a ten ji prodal 1572 *Šebestianovi z Vřesovic* na Touchovicích. S Touchovským statkem připojena tato část k Novému hradu.

Touchovice

Při nynějším dvoře v Touchovicích bývala tvrz, která již dávno zanikla. Z vladyk první je znám *Racek* (1355), po něm 1380-1394 *Vicemil* a současně žil *Přech*, po němž statek l. 1381 odumřel. Od l. 1405 vládl zde *Protivec z Nehasic* erbu hříče, jenž míval účastenství ve mnohých běžích soukromých. Žil ještě l. 1443. Jeho snad synem byl *Zdeněk Sladký*, jenž se připomíná l. 1429 mezi válečníky. *Jan Pitrkauf z Hradiště a z Touchovic* (tuším měšťan Žatecký) opsal l. 1447 knihu o štěpování stromů. Odtud dlouho nevíme nic o Touchovicích. L. 1533-1540 držel je *Zikmund Beřkovský z Sebířova*, jenž byl již l. 1542 mrtev. Poručnicí sirotkův byla Ofka ze Rtína, jež Touchovice v obnovené desce zemské vložila. Měl jen dvě dcery, z nichž starší Lidmila byla po druhé vdána za Zikmunda z Gerstorfu a l. 1555 svou polovici sestře Esteře prodala. Tato byla vdána za *Šebastiana Vřesovce ze Vřesovic*, jenž po ní Touchovice zdědil a k nim Veltěže a Počedělice koupil. L. 1595 zámek v Touchovicích do gruntu shořel. Po smrti Šebastianově, jenž držel také Nový hrad, odděleny sice Touchovice pro syna Viléma, ale po jeho brzké smrti připojeny zase k Novému hradu. V l. 1622-1629 byly zase samostatným statkem, ale zase koupeny k Novému hradu. L. 1650 byla tvrz pusta a jen na jedné straně trochu přikryta. V této části měl sládek dva pokoje.